

Vergaderjaar 2007–2008

21 501-30

Raad voor Concurrentievermogen

Nr. 171

BRIEF VAN DE MINISTER VAN ECONOMISCHE ZAKEN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 12 december 2007

Mede namens de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap wordt u hierbij het verslag aangeboden van de Raad voor Concurrentievermogen van 22 en 23 november jongstleden. Nederland werd tijdens het eerste deel van de Raad vertegenwoordigd door de Minister van Economische Zaken. Tijdens het tweede deel van de Raad werd Nederland vertegenwoordigd door de plaatsvervangend Permanent Vertegenwoordiger bij de Europese Unie.

De Raad bereikte een politiek akkoord over het Europees Instituut voor Technologie en stelde een gemeenschappelijke aanpak vast over zowel de voorliggende Gemeenschappelijke Technologie Initiatieven als het artikel 169-initiatief «*Ambient Assistant Living*». Voorts nam de Raad conclusies aan over het concurrentievermogen van de Europese economie, de vereenvoudiging van het ondernemingsklimaat op het gebied van vennootschapsrecht, duurzaam toerisme, de toekomst van wetenschap en technologie in Europa, wetenschappelijke publicaties, de moderniseringsagenda van universiteiten en het Europese actieplan voor nanowetenschappen en nanotechnologie. Daarnaast wisselde de Raad van gedachten over de voortgang op het gebied van betere regelgeving, de Europese octrooi-strategie en de *timeshare* richtlijn. Een uitgebreid verslag van de Raad vindt u in de bijlage bij deze brief.

De eerstvolgende Raad voor Concurrentievermogen vindt plaats op 25 en 26 februari 2008 onder het Sloveense voorzitterschap.

De minister van Economische Zaken,
M. J. A. van der Hoeven

Concurrentievermogen Europese economie

Raadsconclusies

De Raad nam integrale raadsconclusies aan over het concurrentievermogen van de Europese economie. Deze raadsconclusies gaan onder andere in op de Lissabonstrategie, het Europese industriebeleid, het Europese MKB-beleid, e-vaardigheden en het Europese innovatiebeleid. De raadsconclusies erkennen het belang van een efficiënte en effectieve interne markt en de ontwikkeling van de externe dimensie van het concurrentievermogen.

De discussie tijdens de Raad spitste zich voornamelijk toe op deze twee thema's.

Commissaris Verheugen leidde de discussie in door aan te kondigen dat de Commissie op 11 december met een document zal komen met daarin voorstellen voor de volgende Lissaboncyclus. De Commissaris stelde dat het beter gaat met de Europese economie dan drie jaar geleden. Dat komt mede door de structurele hervormingen die zijn doorgevoerd. Door externe factoren (zwakke dollar, hoge energieprijzen) zal de groei naar verwachting in 2008 iets neerwaarts worden bijgesteld. Tegelijkertijd is op microniveau veel vooruitgang geboekt, hetgeen mede wordt bevestigd door het recent verschenen «*Competitiveness Report 2007*». Volgens Commissaris Verheugen moet de Lissabonstrategie in de huidige vorm dan ook worden voortgezet, mogelijk met hier en daar een kleine aanpassing. Kernboodschap is dat de inspanningen intern verder moeten worden versterkt om uitdagingen van buitenaf beter aan te kunnen.

Volgens Commissaris Verheugen moet de Europese economie internationaal concurrerend zijn op basis van excellentie en kwaliteit. Europa zou ernaar moeten streven een voortrekkersrol te vervullen op het gebied van energievraagstukken en klimaatverandering. Daarnaast moet het potentieel van de interne markt beter worden benut. Op dit moment zijn slechts 8% van de Europese ondernemers werkzaam over de grens. De randvoorwaarden voor het bedrijfsleven moeten daarom worden verbeterd, het gaat dan om: betere regelgeving, R&D, innovatie, onderwijs en opleidingen. Daarbij moet speciale aandacht zijn voor het MKB. De Commissie zal volgend jaar met een zogenaamde *Small Business Act* komen gericht op het MKB.

De meerderheid van de lidstaten die intervenueerden sloot zich aan bij de interventie van Commissaris Verheugen. In aanloop naar de Raad stond nog één punt open aangaande de in de raadsconclusies geformuleerde zinsnede over marktopening. Bij aankomst in Brussel lag echter een compromis op tafel: «Marktopening zou moeten leiden tot wederzijds voordeel». Nederland kon zich hier goed in vinden.

Betere regelgeving

Voortgangsrapportage

De Europese Commissie deed verslag over de bereikte voortgang op het gebied van Betere Regelgeving. Commissaris Verheugen stelde dat het Actieprogramma voor de reductie van administratieve lasten en de daarin opgenomen 25% reductiedoelstelling, in economische zin het belangrijkste bestanddeel is van Betere Regelgeving. De Commissie is momenteel doende de administratieve lasten te meten in de dertien prioritaire

sectoren waar de lasten voor het bedrijfsleven het hoogst zijn. Op grond van de resultaten kunnen straks gerichte reductievoorstellen worden gemaakt.

De Commissaris gaf aan hoge verwachtingen te hebben van de recent geïnstalleerde *High Level Expert Group* onder leiding van Edmund Stoiber. Deze expertgroep, waarin verschillende belanghebbenden zijn vertegenwoordigd, zal de Commissie bijstaan bij een voortvarende implementatie van het Actieprogramma voor de reductie van administratieve lasten.

De voortgang ten aanzien van de *quick win*-voorstellen is gemengd. Vijf van de tien voorstellen zijn reeds aangenomen. De Commissaris deed een oproep aan de Raad en het Europees Parlement (EP) om vaart te maken met de behandeling van de overige voorstellen. In een korte discussie betuigde een aantal lidstaten steun voor de aanpak van de Commissie. Het inkomend Sloveense voorzitterschap meldde dat het Betere Regeling als één van de prioriteiten van zijn voorzitterschap zal beschouwen en riep de lidstaten op zelf ook met *quick win*-voorstellen naar voren te treden.

Ook Nederland sprak steun uit voor het werk van de Commissie. Daarnaast heeft Nederland gewezen op de tijdige betrokkenheid van experts en belanghebbenden als voorwaarde voor een merkbare vereenvoudiging. In dit licht heeft Nederland de installatie van de *High Level Expert Group* o.l.v. de heer Stoiber toegejuicht. Tenslotte heeft Nederland het belang van het hanteren van een netto reductiedoelstelling voor het voetlicht gebracht.

In het voorjaar van 2008 zal de Commissie zowel nieuwe voorstellen voor *quick wins* als een strategische herziening van het gehele Betere Regeling-programma uitbrengen.

Vereenvoudiging ondernemingsklimaat op het gebied van vennootschapsrecht

Raadsconclusies

Het Portugese voorzitterschap stelde dat de vereenvoudiging van het ondernemingsklimaat op het gebied van vennootschapsrecht, financiële verslaglegging en controle van jaarrekeningen een belangrijk onderdeel vormt van de 25% administratieve lasten verlichting op communautair niveau. Europa moet streven naar merkbare resultaten voor het bedrijfsleven en naar uitwisseling van *best practices* tussen de lidstaten. Tot slot legde de voorzitter een verband met de lopende interne markt *review* en de administratieve lasten verlichting voor met name het MKB. De voorliggende raadsconclusies werden zonder discussie aangenomen. De Commissie zal in 2008 met concrete voorstellen komen.

Europese octrooi-strategie

Voortgangsrapport en gedachtewisseling

Het Portugese voorzitterschap lichtte op hoofdpunten het voortgangsrapport toe. De focus ligt daarbij op het realiseren van een uniform systeem van geschillenbeslechting. De Commissie voegde daaraan toe dat de Europese Unie goed op weg is naar een verbeterd octrooisysteem, maar dat het daarbij van belang is dat de lidstaten hun flexibele benadering vasthouden.

De overgrote meerderheid van de lidstaten verwelkomde het voorliggende voortgangsrapport. Deze vormt een goede basis voor het toekomstige werk. Het is een goede zaak dat dit belangrijke dossier weer terug op de vergadertafel ligt. Verschillende lidstaten vroegen aandacht voor de positie van het MKB, het te ruime talenregime in de voorgestelde geschilbeslechtsregeling en de te ruime nationale invulling (waardoor kwaliteitsverschillen kunnen ontstaan). Grootste politieke discussiepunt was een eventuele koppeling tussen een betere geschilbeslechtsregeling voor het huidige Europese octrooisysteem en het nog niet tot stand gekomen gemeenschapsoctrooi. De lidstaten zijn daarover verdeeld. Een aantal lidstaten wil wachten met het afronden van de discussie over het systeem voor geschilbeslechts totdat duidelijk is hoe het gemeenschapsoctrooi eruit zal zien. Een aantal andere lidstaten, waaronder Nederland, is geen voorstander van een dergelijke koppeling. Deze laatste groep lidstaten wil nu al concrete verbeteringen in het systeem voor geschillenbeslechts aanbrenge, in afwachting van de verdere ontwikkelingen van het gemeenschapsoctrooi.

Nederland is van mening dat voor het nieuwe stelsel van octrooirechtspraak een kwalitatief hoogwaardig systeem nodig is, met ervaren, goed opgeleide en technisch deskundige rechters. Daarnaast moet het nieuwe stelsel snel en niet onnodig duur zijn. Nederland is daarom voorstander van een beperkt talenregime. Nederland sprak de hoop uit op een voorspoedig verloop van de verdere onderhandelingen. Een goed functionerend octrooi bestel is van essentieel belang voor de concurrentiepositie van het innovatieve bedrijfsleven in Europa.

Het voorzitterschap concludeerde dat snelle, duidelijke stappen voorwaarts nodig zijn. Daarbij moet speciale aandacht uitgaan naar het verminderen van de kosten voor het MKB. De onderhandelingen zullen onder het aankomende Sloveense voorzitterschap worden voortgezet.

Timeshare richtlijn

Voortgangsrapport en gedachtewisseling

Het Portugese voorzitterschap leidde de discussie in. De *timeshare* richtlijn beschermt de consument die een overeenkomst sluit met een aanbieder om gedurende een vaste periode van minimaal drie jaar het gebruiksrecht (bijvoorbeeld iedere zomer een week) op onroerend goed te kopen (bijvoorbeeld een vakantiehuisje). De vervanging van de huidige *timeshare* richtlijn is met name nodig omdat sinds de inwerkingtreding nieuwe producten en diensten op de markt zijn gekomen (bijvoorbeeld hotelvouchers of boten). Daarnaast bevat het voorstel tot herziening van de huidige richtlijn nog een verruiming van een aantal bepalingen, zoals bijvoorbeeld ten aanzien van het herroepingsrecht.

De discussie tijdens de Raad concentreerde zich op de vraag of de harmonisatie van het herroepingsrecht in de nieuwe *timeshare* richtlijn of in de herziening van het gehele consumentenacquis geregeld moet worden. De nieuwe *timeshare* richtlijn is gebaseerd op volledige harmonisatie. Daarop is één uitzondering gemaakt, namelijk wanneer het gaat om de uitoefening van het herroepingsrecht. Het herroepingsrecht in de *timeshare* richtlijn geeft aan de consument het recht om na het sluiten van de overeenkomst gedurende 14 dagen nog kosteloos en zonder opgave van redenen de overeenkomst te ontbinden.

Commissaris Kuneva complimenteerde het voorzitterschap met de geboekte voortgang. Consumenten worden door de huidige *timeshare* richtlijn onvoldoende beschermd. De vervanging van de huidige richtlijn

loopt vanwege urgente problemen in de markt dan ook reeds vooruit op de herziening van het gehele consumentenacquis. Volgens de Commissaris gaat het in dit geval om een sectorspecifieke aanpassing, de gemeenschappelijke modaliteiten kunnen beter wachten tot de herziening van het gehele consumentenacquis. Dan kunnen ook de effectenbeoordelingen worden meegenomen.

Een meerderheid van de lidstaten die het woord voerde, sloot zich hierbij aan en is voorstander van het uitstellen van de harmonisatie van het herroepingsrecht tot de onderhandelingen over het horizontale instrument inzake consumentenbescherming. Enkele andere lidstaten, waaronder Nederland, gaven aan het herroepingsrecht reeds in de *timeshare* richtlijn te willen harmoniseren. Nederland wil de harmonisatie van het herroepingsrecht niet uitstellen tot de herziening van het consumentenacquis. Het herroepingsrecht is één van de belangrijkste beschermingsregels voor de consument uit de *timeshare* richtlijn en één uniforme standaard geeft zowel de consument als de ondernemer meer zekerheid als zij grensoverschrijdend handelen en aankopen doen. Nederland verwelkomde het voortgangsrapport waarin een aantal belangrijke openstaande punten worden benoemd, zoals het rekening houden met reeds lopende herzieningstrajecten.

De onderhandelingen over de *timeshare* richtlijn zullen onder het Sloveense voorzitterschap worden voortgezet. Het Europees Parlement heeft haar eerste lezing in het voorjaar van 2008.

Duurzaam toerisme

Raadconclusies

De Raad nam conclusies aan over een mededeling van de Commissie over duurzaam toerisme. Het voorzitterschap verwoordde het gewicht van de toeristische sector voor de Europese economie. De conclusies werden zonder discussie aangenomen.

Europees Instituut voor Technologie

Politiek akkoord

De Raad stemde in met een politiek akkoord over de verordening tot oprichting van het Europees Instituut voor Technologie (EIT). Eerder werd in een triloog tussen de Europese Commissie, het EP en de Raad overeenstemming bereikt over de amendementen van het EP. De belangrijkste amendementen hadden betrekking op:

- De bevoegdheid van het EIT om hoger onderwijsinstellingen te verplichten graden en diploma's van een EIT-label te voorzien. In de triloog is dit amendement niet overgenomen. Deze bevoegdheid van de instellingen blijft bij de instellingen zelf.
- Het aantal personen in de Raad van Bestuur. Het EP pleitte voor een uitbreiding van 15 naar 21 personen. In het bereikte compromis zal de Raad van Bestuur bestaan uit 18 personen.

Met de uitkomsten van de triloog was de weg bereid voor een politiek akkoord over de oprichtingsverordening in de Raad. Ondanks hun constructieve houding uitte een groot aantal lidstaten, waaronder Nederland, kritiek op de onzekere financiering. Inmiddels is ook over de financiering van het EIT (en Galileo) overeenstemming bereikt in de Begrotingsraad van 23 november jl. Uw Kamer is reeds geïnformeerd over dit akkoord in de brief van Staatssecretaris Timmermans met verslag van deze Begrotingsraad, u toegegaan op 3 december jl.

Het debat in deze Raad voor Concurrentievermogen spitste zich toe op de uitvoeringsfase van het EIT. Het is van groot belang om een Raad van Bestuur van hoog niveau te benoemen en thema's voor KIC's te selecteren die de potentie hebben de concurrentiepositie van de EU daadwerkelijk te versterken. Nederland heeft zijn waardering uitgesproken voor de netwerkstructuur, het behoud van de exclusieve diplomabevoegdheid voor de kennisinstelling en het toevoegen van een EIT-label op diploma's en graden op basis van vrijwilligheid.

Verwacht wordt dat het EP medio december in tweede lezing zal instemmen met het voorstel zoals dat is goedgekeurd door de Raad. De verordening zal dan formeel worden bekrachtigd door de Raad en vervolgens begin 2008 in werking kunnen treden.

Gemeenschappelijke Technologie Initiatieven

Gemeenschappelijke aanpak

De Raad bereikte overeenstemming over de laatste openstaande punten in de onderhandelingen over de vier voorstellen voor Gemeenschappelijke Technologie Initiatieven (JTI's) Artemis, Eniac, Clean Sky en Innovative Medicines (IMI). Met de JTI's wordt een nieuwe vorm van publiek-private samenwerking onder het Zevende Kaderprogramma (KP7) geïntroduceerd. JTI's hebben tot doel om door het bereiken van voldoende kritieke massa vooruitstrevend en excellent onderzoek tot stand te brengen in sectoren waar de EU koploper kan zijn. Zowel de voorzitter van de Raad als de Commissarissen Potoènik en Reding benadrukten het grote strategische belang van de JTI's. Commissaris Reding stelde dat het de hoogste tijd was voor actie om de EU concurrerend te laten blijven op het gebied van onderzoek en ontwikkeling.

De lidstaten gaven hun goedkeuring aan de voorstellen. Daarbij legden de lidstaten een grote belangstelling aan de dag voor nationale deelname in de diverse JTI's. Ook Nederland gaf aan tevreden te zijn met het behaalde resultaat en refereerde aan de grote belangstelling die vanuit het Nederlandse bedrijfsleven wordt getoond.

Met de gemeenschappelijke aanpak zijn de onderhandelingen in de Raad afgerond. Naar verwachting zal het Europees Parlement nog in 2007 advies uitbrengen over de voorstellen. Daarna kunnen deze nog in 2007 formeel door een Raadsformatie worden vastgesteld (hamerstuk). Dat betekent dat de JTI's met ingang van 2008 van start kunnen gaan.

Een voorstel voor een JTI over Waterstof en Brandstofcellen is reeds gepubliceerd door de Commissie. Onderhandelingen over dit voorstel zullen op korte termijn van start gaan.

Artikel 169-initiatief Ambient Assistant Living

Gemeenschappelijke aanpak

De Raad stelde tevens een gemeenschappelijke aanpak vast over het artikel-169 initiatief «Ambient Assistant Living». Net als de Joint Technology Initiatives zijn de artikel-169 initiatieven een nieuwe vorm van samenwerking op het gebied van onderzoek en ontwikkeling binnen KP7. Het voorstel «Ambient Assistant Living» richt zich op de behoeften van een vergrijzende bevolking. De ontwikkeling van innoverende producten, diensten en systemen, gebaseerd op ICT-mogelijkheden, draagt bij aan de levenskwaliteit van ouderen.

Bij de artikel 169-initiatieven gaat het om gezamenlijke onderzoeks-

programma's op basis van publiekpublieke samenwerking tussen financiers van onderzoek in de lidstaten, waaraan de Europese Commissie bijdraagt. Ter verbetering van de coördinatie van onderzoeksprogramma's van de lidstaten op een bepaald gebied worden kaders voor een gezamenlijk onderzoeksprogramma vastgesteld. De deelnemende lidstaten zijn verantwoordelijk voor het ontwikkelen van de jaarlijkse werkprogramma's en operationele aspecten.

De toekomst van wetenschap en technologie

Gedachtewisseling en raadsconclusies

De Raad nam de raadsconclusies aan over dit onderwerp. Het voorzitterschap verwees naar de *High Level* conferentie over dit thema in Lissabon van oktober jl. De belangrijkste boodschap van de conclusies is volgens Commissaris Potoènik dat de Europese onderzoeksruimte vooral door de lidstaten moet worden gerealiseerd. De Commissaris riep de Raad op de belangrijkste elementen van de voorliggende raadsconclusies ook breder binnen de nationale regeringen onder de aandacht te brengen, onder meer met het oog op het Lissabonproces. De Commissaris benadrukt in dit verband het belang van de toepassing van de open methode van coördinatie. De Commissaris ziet in de raadsconclusies steun voor de vijf initiatieven die de Commissie wil ontplooiën in het kader van het groenboek Europese onderzoeksruimte. Dit zijn:

- Gezamenlijke onderzoeksprogrammering (bijvoorbeeld op het vlak van energie-onderzoek),
- Een partnerschap voor een Europees mobiliteitspaspoort voor onderzoekers,
- Samenwerking bij grootschalige onderzoeksinfrastructuren,
- Een gedragscode voor beheer van intellectueel eigendom door kennisinstellingen,
- Een strategie voor internationale onderzoekssamenwerking met derde landen.

Nederland riep op tot voortzetting van het debat over de vormgeving van de Europese onderzoeksruimte, met nauwe betrokkenheid van de industrie, en wees op de relevantie van de geïntegreerde richtsnoeren van de Lissabonstrategie. Op basis van deze richtsnoeren wordt immers van lidstaten verwacht dat zij in het kader van het Lissabonproces ook jaarlijks ingaan op de bijdrage van wetenschap en technologie aan de economische hervorming. In het verlengde van de Nederlandse interventie werd ook door andere lidstaten het belang van een open Europese onderzoeks- en innovatieruimte benadrukt. Daarbij werd onder meer gepleit voor een efficiëntere samenwerking tussen de verschillende nationale «onderzoeksruidten», ten dienste van de Europese samenleving. Internationale onderzoekssamenwerking werd door verschillende lidstaten van cruciaal belang beschouwd voor het oplossen van grote maatschappelijke opgaven zoals het energievraagstuk of klimaatverandering.

Toegankelijkheid, verspreiding en behoud van wetenschappelijke informatie

Gedachtewisseling en raadsconclusies

De Raad nam conclusies aan die voortbouwen op de Commissie-mededeling «Wetenschappelijke informatie in het digitale tijdperk» van februari jl. Hiermee spreekt de Raad steun uit voor een aantal samenhangende acties op nationaal en Europees niveau die gericht zijn op (a) verbetering van de toegang tot en verspreiding van wetenschappelijke kennis

en (b) de ontwikkeling van strategieën voor het behoud van wetenschappelijke kennis.

Het voorzitterschap refereerde aan de ingrijpende veranderingen in de wetenschappelijke informatiemarkt als gevolg van onder meer digitalisering. De raadsconclusies bevatten volgens het voorzitterschap een duidelijke boodschap aan de wetenschappelijk uitgevermarkt: overheden zijn bereid tot samenwerken, maar zijn tegelijk ook bezorgd over de toegankelijkheid van informatie bij universiteiten en bibliotheken. Kostenbeheersing is hierbij van groot belang. Commissaris Potoènik benadrukte vooral het belang van toegankelijkheid en behoud van wetenschappelijke informatie. In het bijzonder moet de toegankelijkheid worden vergroot van wetenschappelijke artikelen en onderzoeksdata die resulteren uit onderzoek dat met publiek geld is gefinancierd.

Nederland heeft ingebracht bereid te zijn mee te werken aan experimenten op het vlak wetenschappelijke publicaties die zijn gericht op kostenvermindering en het optimaliseren van de verspreiding ervan. Voor Nederland geldt echter als randvoorwaarde dat het wetenschappelijke publicatieniveau hoog blijft. Dit wordt nu gewaarborgd door een zorgvuldig *peer review* proces (beoordeling door vakgenoten). Voorkomen moet worden dat de economische houdbaarheid hiervan in gevaar komt. Verschillende lidstaten benadrukten evenals de Commissie het belang van de verspreiding en optimale toegankelijkheid van onderzoeksresultaten, en noemden voorbeelden van nationale vernieuwingen op dit gebied, zoals bijvoorbeeld het opzetten van publieke *repositories* (zgn. databanken) voor wetenschappelijke publicaties.

Modernisering universiteiten

Raadsresolutie

De Raad nam een resolutie aan over de modernisering van universiteiten in het licht van de bevordering van het Europese concurrentievermogen in een globaliserende kenniseconomie.

Het voorzitterschap verwees naar het inhoudelijke debat in de Onderwijs-, Jeugd- en Cultuurraad van 15 november jl. waar deze resolutie algemeen verwelkomd werd. Modernisering van universiteiten staat hoog op de Europese agenda sinds de informele Europese Raad in Hampton Court (2005). Regeringsleiders onderstreepten toen de noodzaak van hervorming. Commissaris Potoènik stelde dat de modernisering van universiteiten van cruciaal belang is voor de Lissabonagenda, en schetste de ondersteunende rol van de Europese Commissie hierbij. Het is immers allereerst aan de lidstaten om hervormingen door te voeren. In verschillende interventies werd dit onderschreven en werd nogmaals het belang onderstreept van de modernisering van universiteiten.

In het debat werd ook de sociale dimensie van hoger onderwijs aangehaald. Een groot aantal burgers moet toegang blijven houden tot hoger onderwijs, ook om te voorzien in de behoeften van industrie en diensten. Ook werd het belang van een goede verbinding tussen onderwijs, onderzoek en innovatie benadrukt.

Europees Actieplan voor nanowetenschappen en nanotechnologie

Raadsconclusies

De Raad nam conclusies aan over de voortgang die geboekt is met de implementatie van het Actieplan voor nanowetenschappen en nanotech-

nologie: «An Action plan for Europe 2005–2009». De Raad benadrukt in zijn conclusies dat een snelle en succesvolle ontwikkeling van de sector van vitaal strategisch belang is voor het Europese concurrentievermogen en het behalen van de Lissabondoelstellingen.

Het voorzitterschap wees tijdens de Raad nogmaals op de noodzaak van snelle ontwikkelingen van deze sector in *alle* lidstaten. Tevens werd melding gemaakt van de oprichting van een nieuw Spaans-Portugees instituut voor nanotechnologie in Braga, Portugal. De Commissie zegde toe de ontwikkelingen op het gebied van nanotechnologie te blijven volgen en hierover nauw contact te houden met de lidstaten. Daarnaast kondigde de Commissie een initiatief aan voor een gedragscode voor een verantwoordelijke ontwikkeling van nanotechnologie. Met deze toezegging konden alle lidstaten instemmen met de voorliggende raadsconclusies.

Diversen

Informatie van het voorzitterschap en de Commissie

Het Portugese voorzitterschap en de Europese Commissie informeerden de Raad over een aantal evenementen die plaatsvonden onder het Portugese voorzitterschap en over de stand van zaken van enkele lopende dossiers. Hieronder volgt een korte toelichting op de belangrijkste onderwerpen.

Diversen – Interne markt

Informatie van de Commissie

De Commissie schetste kort de achtergrond en de hoofdlijnen van de interne markt *review* die op 20 november jl. verscheen. De interne markt heeft de Europese Unie veel opgeleverd, maar bevat nog steeds een groot ongebruikt potentieel. Meer wet- en regelgeving is daarbij niet altijd het antwoord. In de herziening verschuift het accent van juridische instrumenten naar een economische benadering: markten laten werken. Het MKB, dat 99,8% van het Europese bedrijfsleven uitmaakt, moet daarbij speciale aandacht krijgen. Het oprichten van een bedrijf en de financiële dienstverlening aan het MKB zullen de komende periode aandachtspunten zijn van de Commissie. Consumentenbescherming en de externe dimensie van de interne markt werden ook genoemd als thema's die op korte termijn speerpunt van beleid zullen zijn. Tijdens de Voorjaarsraad van 2008 zullen conclusies worden aangenomen over de interne markt *review*.

Diversen – Diensten van algemeen belang

Informatie van de Commissie

De Commissie lichtte kort de mededeling over de diensten van algemeen belang toe. Commissaris McCreevy stelde tevreden te zijn met het debat dat de afgelopen tijd is gevoerd over diensten van algemeen belang en met het Protocol dat is opgenomen bij het nieuwe Europese wijzigingsverdrag. De benadering die de Commissie in de mededeling heeft gekozen, doet recht aan de complexiteit en de dynamiek van diensten van algemeen belang en het Protocol. Het debat over diensten van algemeen belang moet dan ook worden vervolgd vanuit de invalshoek van het oplossen van specifieke problemen.

Diversen – Richtlijn rechtsbescherming modellen

Informatie van het voorzitterschap

Het voorzitterschap rapporteerde kort over de voortgang in de onderhandelingen over het voorstel tot wijziging van de rechtsbescherming van modellen. Momenteel rusten nationale modelrechten op onder meer zichtbare auto-onderdelen. Dit betekent dat reparatiebedrijven in een groot aantal lidstaten verplicht zijn alleen vervangende auto-onderdelen van hetzelfde merk als de auto zelf te plaatsen. Deze nationale rechten kunnen de werking van de interne markt in de weg staan. Een Nederlands bedrijf dat vervangingsonderdelen produceert kan hierdoor niet in alle lidstaten zijn onderdelen afzetten. Het voorstel beoogt liberalisering van de handel in deze zichtbare auto-onderdelen tot stand te brengen. Dit stuit op grote verdeeldheid tussen de autoproducerende landen en de landen die geen autoproducerende industrie hebben, maar wel vervangingsonderdelen produceren.

Het Europees Parlement zal in zijn plenaire vergadering van medio december stemmen over een geamendeerde voorstel. Vervolgens zal ook de Raad tot een standpunt moeten komen, waarbij de posities van de lidstaten tot nu toe aanzienlijk uit elkaar liggen.

Diversen – Handelsdefensief instrumentarium

Informatie van de Commissie

De Europese Commissie heeft eind vorig jaar een reflectieproces over het handelsdefensieve instrumentarium (anti-dumping, vrijwaring en subsidie) gelanceerd. Daarbij werd aan de hand van een groenboek aan de lidstaten en andere belanghebbenden de gelegenheid geboden om opvattingen en wensen tot aanpassing op tafel te leggen. Gevraagd naar de stand van zaken, deelde de Commissie mede dat zij haar analyse van de bijdragen inmiddels heeft afgerond en in januari 2008 haar conclusies en concrete voornemens tot herziening van deze instrumenten zal uiteenzetten. Daarop maakten enkele lidstaten van de gelegenheid gebruik om nogmaals hun opvattingen ter zake naar voren te brengen. Nederland gaf aan uit te zien naar een constructief debat op grond van de Commissievoorstellen.